

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 2231/2019
10.11.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиоца ДТ – Предузеће за производњу, трговину и угоститељство Врање д.о.о, чији је пуномоћник Мирослав Митић адвокат из ..., против туженог Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о Београд, чији је пуномоћник Ивана Мараш адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 7230/18 од 11.12.2018. године, у седници већа одржаној дана 10.11.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 7230/18 од 11.12.2018. године и пресуда Вишег суда у Врању П 15/15 од 19.11.2015. године, исправљена решењем тог суда П 15/15 од 24.12.2015. године и предмет **ВРАЊА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Врању П 15/15 од 19.11.2015. године, исправљеном решењем тог суда П 15/15 од 24.12.2015. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да на име накнаде штете због изгубљене добити услед немогућности рада бензинске станице у периоду од 01.01.2008. године до 30.05.2014. године исплати тужиоцу износ од 128.667.583,99 динара са законском затезном каматом од 15.10.2014. године до исплате, у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да на име трошкова парничног поступка плати тужиоцу износ од 976.050,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 7230/18 од 11.12.2018. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Вишег суда у Врању П 15/15 од 19.11.2015. године, исправљена решењем Вишег суда у Врању П 15/15 од 24.12.2015. године, у ставу првом и делу става другог, у погледу висине досуђених трошкова поступка. Ставом другим изреке, преиначен је део става другог изреке, у погледу одлуке о камати на трошкове поступка, тако што је обавезан тужени да исплати тужиоцу досуђени износ трошкова од 979.050,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате, док је захтев тужиоца за законску затезну камату на износ од 975.050,00 динара почев од дана пресуђења па до извршности пресуде одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је

захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе на накнаду трошкова одговора на жалбу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је уговором од 28.08.2003. године добио на коришћење катастарску парцелу .. КО Врање ради изградње бензинске станице. Тужени је 10.06.2004. године издао условну сагласност за локацију објекта, према предлогу идејног решења бензинске станице, с тим да тужилац испуни одређене услове у погледу изградње прилаза преко електроенергетских каблова 35 кВ учртаних на приложеној скици. Тужиоцу је 19.04.2005. године издато одобрење за изградњу бензинске станице са пратећим објектима на означеној парцели, а надлежни управни орган је актом од 12.10.2007. године потврдио да је главни пројекат усклађен са одобрењем за градњу. Тужилац је 05.10.2007. године закључио уговор о извођењу грађевинских радова са уговореним роком њиховог завршетка од 55 радних дана, рачунајући од дана увођења извођача у посао. Вршећи припрему терена за градњу, током земљаних радова, установљено је да се на парцели налазе електроководи постављени на дубини од 30-40 цм од нивоа тротоара улице ... у Врању. Решењем грађевинске инспекције од 02.10.2007. године наложено је туженом да уклони кабловске водове јер су изграђени без одобрења за градњу, главног пројекта и потврде о пријави градње, и одређен рок за извршење ове обавезе од 30 дана. Жалба туженог изјављена против тог решења је одбијена. Тужени није поступио по том решењу, па је и 08.11.2007. године донет закључак о дозволи извршења принудним путем о трошку туженог, рушењем преко предузећа оспособљеног за такве радове. Принудно извршење није спроведено јер радници водовода, ангажовани за тај посао, нису смели да поступе по закључку зато што нису знали да ли су водови под напоном. Надзорни орган са којим је тужилац закључио уговор о вршењу надзора грађевинских радова је 08.11.2007. године забранио даље извођење радова све док тужени не уклони каблове. Ради решења насталог проблема тужилац се обраћао Министарству рударства и енергетике и тим поводом је 06.10.2009. године одржан састанак на којем су, поред представника странака, присуствовали и представници Града Врања и означеног Министарства. Тада је донет закључак да огранак туженог у Врању у року од 10 дана припреми предлог решења насталог проблема, уз претходну анализу две варијанте: измештање кабловских водова или извођење њихове механичке заштите бетонским каналима. Тужени је по решењу грађевинске инспекције поступио 30.05.2014. године тако што је уклонио постављене каблове. Усаглашеним налазом вештака изгубљена нето добит тужиоца, настала због немогућности рада бензинске пумпе у периоду од 01.01.2008. године до 30.05.2014. године, износи 128.667.583,99 динара по ценама на дан вештачења (16.10.2014. године) и није се мењала до закључења главне расправе.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да тужени није испунио обавезу уклањања каблова које је изградио без одобрења за градњу, наложену решењем грађевинског инспектора, и тако онемогућио тужиоца да

изгради бензинску станицу и започне са радом у циљу стицања добити. По налажењу тог суда, тужени је одговоран за насталу штету на основу члана 154. став 1. Закона о облигационим односима, а тужиоцу припада право на накнаду штете – изгубљену корист, предвиђену чланом 189. став 1. и 3. тог Закона, почев од 01.01.2008. године, јер је уговорени рок за завршетак изградње био 55 радних дана.

Другостепени суд је одбио жалбу тужене, прихватајући разлоге изнете у образложењу првостепене пресуде. Наводе жалбе о непостојању узрочно-последичне везе и одговорности туженог за тражену штету, доприносу тужиоца настанку штете и њеној висини, тај суд је оценио као неосноване са образложењем да је тужилац у свему поступио у складу са чланом 91. тада важећег Закона о планирању и изградњи („Службени гласник Републике Србије“ број 47/03) и чланом 21. тада важећег Закона о електропривреди („Службени гласник Републике Србије“ број 45/91) за разлику од туженог који је решење грађевинске инспекције о уклањању електровода са парцеле дате на коришћење тужиоца испунио тек 30.05.2014. године, и на тај начин проузроковао штету у виду изгубљене добити коју би тужилац остварио у периоду од 01.01.2008. године до 30.05.2014. године, у висини утврђеној усаглашеним налазом и мишљењем вештака.

По становишту Врховног касационог суда, основано се изјављеном ревизијом указује да је материјално право погрешно примењено и да зато чињенично стање није у потпуности и правилно утврђено.

Наиме, одредбом члана 189. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да оштећени има право на накнаду обичне штете и измакле користи. Према трећем ставу те одредбе, при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати по редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем. Из наведене одредбе произилази да је изгубљена корист врста материјалне штете чија се висина одређује према добитку који се могао основано очекивати по редовном току ствари или према неким посебним околностима.

У конкретном случају, висина изгубљене користи тужиоца утврђена је усаглашеним налазом вештака од 16.10.2014. године, на бази малопродајне марже од 12 динара по једном литру продатог горива, у количини од укупно 6400 литара продатог горива месечно. Очекивани промет бензинске станице, с обзиром да нису постојали показатељи о томе у претходном периоду, утврђен је на основу економско-финансијског плана бензинске станице тужиоца за 2014. годину и извештаја о секторској анализи тржишта трговине на велико и мало дериватима нафте у 2012. години коју је сачинила Комисија за заштиту конкуренције, уз вођење рачуна о локацији бензинске станице, подручју којем она гравитира и промету горива на бензинским станицама у Врању. Усаглашеном налазу вештака претходила су два вештачења: од 29.04.2014. године којим је висина изгубљене добити обрачуната на бази малопродајне марже коју је у периоду од 01.01.2008. године до 31.12.2010. године одређивала Влада Републике Србије уредбом о ценама деривата нафте (5,00 динара по литру за безоловни моторни бензин, МБ – супер и Д2 – дизел; 10,00 динара по литру за течни нафтни гас и 16,00 динара по литру за евродизел), а од 01.01.2011. године до дана вештачења на бази марже од 10,00 динара по литру за све врсте горива, и од 14.08.2014. године у којем уопште није исказана вредност малопродајне марже (разлике између набавне и продајне цене робе).

Имајући изложено у виду, нижестепени судови усаглашени налаз вештака нису посебно ценили са становишта примењене малопродајне марже од 12,00 динара по литру горива, у ситуацији када је у једном временском периоду претпостављеног рада бензинске станице за одређене врсте горива уредбом Владе Републике Србије била прописана маржа у износу нижем од 12,00 динара по литру, нити су вештаци у налазу и усменом изјашњењу дали упоредни приказ промета на другим бензинским станицама у Врању, као показатељ очекиваног промета на бензинској станици тужиоца.

Осим тога, нижестепени судови нису показали довољну пажњу ни у односу на тврдњу туженог да тужилац, након уклањања електровода, није изградио бензинску станицу и започео са радом, изнетим у жалби изјвљеној против првостепене пресуде П 11/13 од 11.02.2015. године. Ова чињеница, по становишту ревизијског суда, није небитна и може бити од значаја из два разлога. Прво, за основаност тужбеног захтева, уколико је тачно да од краја маја 2014. године до сада тужилац није изградио бензинску станицу, а за то не постоје оправдани разлози. Друго, ако та чињеница није тачна и ако је тужилац саградио бензинску станицу и започео са радом, онда то може бити од значаја за утврђивање висине изгубљене користи у спорном периоду, тако што би се на основу промета горивом од почетка рада бензинске станице могао утврдити очекивани промет на истој у ранијем периоду.

Из наведених разлога, нижестепене пресуде су морале бити укинуте и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновљеном суђењу првостепени суд ће одлучити о основаности тужбеног захтева и његовој висини правилном применом одредбе члана 189. Закона о облигационим односима, имајући при томе у виду и примедбе изнете у образложењу овог решења.

Укинута је и одлука о трошковима поступка јер зависи од коначног исхода спора.

Са свега наведеног, на основу члана 416. став 2. ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић